

Jövőkép és családtervezés az egyetemisták körében

Bevezetés

Hazánkban a népességszám stabilizálásához családonként 2,4 gyermek születésére lenne szükség, ennek ellenére mindössze 1,3 gyermek születik meg (Kopp, 2008). A fiatalok egyre később vállalják első gyermeküket, és emellett elterjedőben van a „szingliség”, „kényszerszingliség” is.

Felmértük, hogy az egyetemista fiatalok jövőképében hogyan viszonyul egymáshoz a családalapítás és a karrierépítés. Kutatni kívántuk, hogy a megkérdezett fiatalok hány gyermeket szeretnének, és az első gyermeket mikorra tervezik. Vizsgáltuk a szülői minta befolyásoló hatását, valamint összehasonlítottuk nemek és szakok tekintetében a családalapítási elképzelésekre vonatkozó eredményeket.

Anyag és módszer

2011. évben a Miskolci Egyetem három karán (Egészségügyi, Gépészmérnöki és Informatikai, Bölcsészettudományi Kar) 417 hallgató vett részt a vizsgálatban. 232 lány és 185 fiú által kitöltött kérdőívet dolgoztunk fel.

Eredmények

Értékskálán fontossági sorrendet állítottak fel a megkérdezettek, melyben a „házasság”, „gyerek”, „anyagi jólét”, „diploma megszerzése”, „biztos munkahely” és „stabil párkapcsolat” dimenziói szerepeltek. Az egyetemisták többségének a diploma megszerzése mellett a stabil párkapcsolat a legfontosabb - megelőzve az összes többi dimenziót. Mindkét nem vonatkozásában a házasság és gyermekvállalás áll az utolsó két helyen azzal a különbséggel, hogy a lányoknak a házasság, a fiúknál a gyermekvállalás fontosabb. Az egyetemista fiatalok átlagosan 2,1 gyermeket terveznek, mely elmarad az elvárt gyermekszámtól. A megkérdezettek édesanyjainak átlagéletkora első gyermeke születésekor 22,9 év, ezzel szemben a lányok 27, a fiúk pedig átlagosan 29 éves korukban vállalnák első gyermeküket. A családi minta meghatározó, mivel közel annyi gyermeket szeretnének a hallgatók, mint ahány gyermeket nevel az ő családjuk, csupán a három gyermeket nevelő családoknál észlelhető jelentős eltérés: a mintában szereplő 7,1 %-kal szemben csak 1,8 % követné a családi tradíciót. Rangkorrelációs statisztikai számítást végeztünk, melynek eredményei azt tükrözik, hogy legtávolabb a fiúk és lányok tervei állnak egymástól, itt a legalacsonyabb az együttható értéke ($r=0,935$). Legközelebb a bölcsész és gépész fiatalok jövőképe áll egymáshoz, az érték rangsoraik közötti összefüggés szoros ($r=0,988$).

A kutatási eredményeink alátámasztják azt a napjainkban jellemző tendenciát, hogy a családalapításra vonatkozó tervek háttérbe szorítja a karrierépítés fontossága.

Következtetés

Kutatásunk eredményei kapcsán csatlakozunk Kopp Mária által alapított „Három királyfi három királylány” mozgalomhoz, melynek célkitűzése, hogy a felsőfokú végzettséget szerző fiatalok a biológiai és pszichológiai szempontból ideális életkorban vállalhassanak gyermeket. Számukra rugalmas óra- és vizsgarend kialakítása, ingyenes oktatás, „fecskeházak”, „mini bölcsődék, óvodák” kialakítása és baba-mama helyiségek az egyetem több pontján.

A felsőoktatás családbarát környezetének kialakítása növelhetné a leendő értelmiség gyermekvállalási kedvét.

Témavezető: Dr. Kiss-Tóth Emőke főiskolai tanár

Images of future and family planning among the university students

Background

For the stabilization of the population of Hungary the birth of 2.4 children per family would be desirable. However, this volume at the moment does not exceed 1.3 (Kopp, 2008). Young couples tend to have their first child at a later time moreover the single way of living also spreading within the society.

We examined the correlation between family and carrier planning in the university students. We searched the number of children the students were about to have and the possible date of their first childbearing. We had a closer look at the effects of examples set by parents and finally compared our results regarding the different ideas of childbearing of male and female students at different faculties.

Material and method

A total of 417 students took part in the study representing three faculties of the University of Miskolc (Health Care, Mechanical Engineering and Informatics, Arts) in 2011. The questionnaires were completed by 232 female and 185 male students.

Results

A scale was set up to prioritize marriage, children, material well-being, diploma, secure job, balanced partnership. Diploma and the balanced partnership considered to be the most relevant in the majority of students. The marriage and the child bearing were the least importance by both sexes with the difference that the marriage was more important for girls and child bearing for boys. Students plan to have 2.1 children in average that is less than the desired 2.4. Students' mothers gave birth to their first child at the average age of 22.9, but girls intended to have the first child at age of 27, the boys at 29. The family pattern was dominant as the students were willing to have the same number of children as in their own families. We detected deviation in the families with three children (7.1% of the total) where only 1.8% of the students wanted to follow the family tradition. Rank correlation statistical calculations were performed, the results of which showed that the plans of girls and boys were the farthest from each other; the coefficient had the lowest value here ($Rho=0.935$). The closest future plan had the students of arts and mechanical engineering; the rank correlation was close ($Rho=0.988$). The results of our research supported the tendency that the importance of career planning is greater than one of family planning.

Conclusion:

On the bases of our results, we jointed the movement „Three Princes – Three Princesses” founded by Maria Kopp, whose objective was to provide help for youths getting higher education in order to have their first child at biological and psychological ideal age. The flexible lecture, examination schedule, tuition-free education, establishment of „martin houses”, „mini nurseries and kindergartens” as well as mom-baby rooms at the universities premises are with vital importance. Establishment of a family-friendly university environment might increase the childbearing spirit of the university students.

Supervisor: Dr. Kiss-Tóth Emőke, College Professor